

Julkaistavaksi hyväksyty käsikirjoitus.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksyty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

Meri Määttä ja Tarja Koskela

Valvontaeläinlääkärin oma-aloitteinen tietojen antaminen viranomaisyhteistyössä – kirjallisuuskatsaus
Proactive disclosure of information by the official veterinarian in inter-agency cooperation – review
Officiell veterinärs utlämnande av uppgifter på eget initiativ i myndighets-samarbete – litteraturgenomgång

YHTEENVETO

Katsauksessa tarkastellaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sen selvittämiseksi, missä tilanteissa ja millä perusteilla voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa valvontaeläinlääkärin oma-aloitteisen tiedon antamisen toiselle viranomaiselle. Oma-aloitteisella tietojen antamisella tarkoitetaan valvontaviranomaisen oikeutta tai velvollisuutta antaa, luovuttaa tai ilmoittaa tietoja toiselle viranomaiselle salassapitosäännösten estämättä, ilman että tiedot saava viranomainen on niitä erikseen pyytänyt. Voimassa olevan sääntelyn peruslähtökohtana on pyyntöperustainen tietojen antaminen. Oma-aloitteinen tietojen antaminen perustuu aina erikseen säädettyyn laintasoiseen säädökseen. Viranomaisten oma-aloitteisella tietojen antamisella on erilaisia tarkoituksia. Valvontaviranomaisille, joihin myös eläinsuojeluviranomaiset kuuluvat, on säädetty ilmoitusvelvollisuuksia ja ilmoitusoikeuksia, joiden taustalla on rikostorjunta. Viranomaisten välinen tietojenvaihto tapahtuu usein myös hallintomenettelyn toteuttamisen yhteydessä. Eläinsuojeluviranomaisen työssä tietojen vaihtoa tapahtuu esimerkiksi eläinsuojeluasian selvittämisen yhteydessä. Lisäksi viranomaisten

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

väläinen tietojenvaihto voi liittyä myös tilanteisiin, joissa valvontaviranomainen tekee toisen viranomaisen tehtäviin liittyvän havainnon.

SUMMARY

The review examines the current legislation to determine in which situations and on what grounds the existing legal framework allows an official veterinarian to proactively disclose information to another authority.

Proactive disclosure of information refers to the supervisory authority's right or obligation to provide, transfer, or report information to another authority, notwithstanding confidentiality provisions, and without a specific request from the receiving authority. The fundamental principle of the current regulation is that information is provided upon request. Proactive disclosure is always based on a specific statutory provision at the level of law.

There are various purposes for proactive information sharing between authorities. Supervisory authorities, including animal welfare authorities, are subject to statutory obligations and rights to report, which are often grounded in crime prevention. The information exchange between authorities also frequently occurs in the context of administrative procedures. In the work of an animal welfare authority, information is exchanged, for example, during the investigation of an animal welfare case. Additionally, inter-authority information exchange may relate to situations where a supervisory authority observes something relevant to the duties of another authority.

JULKISUUSPERIAATE

Viranomaisten toiminnassa noudatetaan julkisuusperiaatetta, jonka keskeinen toteuttamistapa on viranomaisten asiakirjojen julkisuus.

Julkisuusperiaatteen mukaisesti viranomaisen hallussa olevat asiakirjat, kuten hallintomenettelyssä tuotetut asiakirjat ja muut tallenteet, ovat pääsääntöisesti julkisia, jollei jossakin laissa erikseen toisin säädetä.

Jokaisella viranomaisella ja kansalaisella on Suomen perustuslain 12 §:ssä (1999/731) säädetty oikeus saada pyydettyä tietoa julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

YDINKOHDAT

- Oma-aloitteinen tietojen antaminen perustuu aina laintasoiseen säädökseen.
- Oma-aloitteisen tietojen antamisen merkitys korostuu erityisesti rikostorjunnassa.
- Eläinsuojeluviranomaisen työssä oma-aloitteista tietojen luovuttamista tapahtuu usein myös hallintomenettelyn toteuttamisen, kuten eläinsuojeluasian selvittämisen, yhteydessä.

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

JOHDANTO

Voimassa oleva tietojen saantia ja luovuttamista koskeva sääntely on hajanaista sekä osin vaikeasti tulkittavaa eikä siten kaikilta osin vastaa valvontaviranomaisten, kuten valvontaeläinlääkäreiden, tietotarpeisiin. Muilla hallinnonaloilla on havaittu, että viranomaisten pelko tai epävarmuus tietojen antamisen lainmukaisuudesta vaikuttaa viranomaisten tietojen luovuttamista koskeviin päätöksiin.^{1,2} Suomalaisessa tutkimuksessa on lisäksi havaittu puutteita valvontaeläinlääkärin ja poliisin välisessä tiedon vaihdossa.³

Katsauksessa tarkastelun kohteena ovat eläinsuojeluviranomaisen, erityisesti valvontaeläinlääkärin, oma-aloitteisen tiedon antamisen edellytykset. Katsauksessa tarkastellaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja kuvaillaan, missä tilanteissa ja millä perusteilla voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa valvontaeläinlääkärin oma-aloitteisen tiedon antamisen toiselle viranomaiselle. Samat säädökset ja perusteet ovat toki myös muiden eläinsuojeluviranomaisten, kuten Ruokaviraston valtioneeläinlääkärin ja eläinsuojelutyötä tekevien kunnaneläinlääkäreiden, sovellettavissa. Jotta artikkelin pituus pysyisi kohtuullisena, teoria ja esimerkit on kuitenkin keskitetty eläinsuojeluvilvontaa hoitavan valvontaeläinlääkärin työtehtäviin, ja samasta syystä myös eläintautitapaukset on rajattu katsauksen ulkopuolelle.

Tässä katsauksessa oma-aloitteisella tietojen antamisella tarkoitetaan valvontaviranomaisen oikeutta tai velvollisuutta antaa, luovuttaa tai ilmoittaa tietoja toiselle viranomaiselle salassapitosäännösten estämättä, ilman että tiedot saava viranomainen on niitä erikseen pyytänyt.⁴

Esitettyjä näkemyksiä perustellaan lain esitöissä ja oikeuskirjallisuudessa esiin tuoduilla seikoilla. Lukijan on kuitenkin hyvä huomioida, että oikeustieteellinen kirjallisuus ei ole oikeudelliselta luonteeltaan viranomaisia sitovaa.

Oikeuslähdeopin mukaan oikeuskirjallisuus luetaan kuitenkin sallittuihin oikeuslähteisiin.^{5,6} Sallittu oikeuslähde tarkoittaa sitä, että oikeuskirjallisuus muodostaa itsenäisen oikeuslähteen, jota hyödynnetään oikeuskäytännössä, kuten tuomioistuimissa, mutta oikeuskirjallisuudessa esitetyn tulkinnan noudattamatta jättäminen ei johda esimerkiksi virkavirheeseen.⁶ Viime kädessä lainsäätelyn oikeaa soveltamista arvioidaan tuomioistuimissa.

Tietojen antaminen viranomaisten välisissä suhteissa

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, JulkL) lähtökohdiana on se, että viranomainen luovuttaa tietoja toiselle viranomaiselle pääsääntöisesti toisen viranomaisen pyynnöstä.¹

Viranomaisten välisellä oma-aloitteisella tietojen vaihdolla on kuitenkin myös tärkeä rooli viranomaisen arjen työssä. Oma-aloitteinen tiedon antaminen on aktiivista toimivallan käyttöä, jolloin viranomainen, jolla tieto on, harkitsee tiedon

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

antamisen tarpeellisuuden tai välttämättömyyden sekä tiedon luovuttamisen edellytykset itse.⁷

Viranomaisten välinen oma-aloitteinen tietojenvaihto voi tapahtua joko yleislakina sovellettavaksi tulevan julkisuuslain tai erityislakien perusteella. Julkisuuslain ohella sovellettavaksi voi tulla siis joukko erityislakeja, jotka sijaitsevat hajallaan Suomen lainsäädännössä. Näiden lisäksi tietojenvaihdossa sovelletaan Euroopan unionin (EU) yleistä tietosuojaa-asetusta (2016/679, TsA), tietosuojalakeja (1050/2018, Tietosuojal) sekä henkilötietojen käsittelyä koskevia erityislakeja.⁸ Eläinsuojeluvalvonnassa oma-aloitteisella tiedon antamisella on erilaisia tarkoituksia.

Eläinsuojeluviranomaisilla on laaja, rikosprosessin sujuvuutta turvaava ilmoitusvelvollisuus poliisille. Eläinsuojeluviranomaisilla ilmoituksen tekeminen poliisille on oma-aloitteista ja velvoittavaa tilanteissa, joissa on syytä epäillä eläinten hyvinvointisäädöksiä rikottavan.⁹

Valvontaviranomaisille on säädetty edellisen lisäksi myös muita ilmoitusvelvollisuuksia ja ilmoitusoikeuksia, joiden taustalla on rikostorjunta ja turvallisuus.⁴ Valvontaeläinlääkärille tärkeitä esimerkkitalanteita on esitetty taulukossa 1.

Viranomaisten välinen tietojenvaihto tapahtuu usein hallintomenettelyn toteuttamisen yhteydessä.^{4,10} Eläinsuojeluviranomaisen työssä tietojen vaihtoa tapahtuu esimerkiksi eläinsuojeluasian selvittämisen yhteydessä osana viranomaiselle säädettyä selvittämisvelvollisuutta. Näissä tapauksissa kyse on useimmiten tietojen luovutusoikeudesta.¹¹ Valvontaeläinlääkärille tärkeitä esimerkkitalanteita on esitetty taulukossa 2 ja tapausesimerkeissä 2 ja 3.

Viranomaisten välinen tietojenvaihto voi liittyä myös tilanteisiin, joissa viranomaisen tekee toisen viranomaisen tehtäviin ja toimivaltaan kuuluvaan asiaan liittyvän havainnon. Näissä tapauksissa kyseessä voi olla mm. ilmoitusvelvollisuus tai ilmoitusoikeus.^{4,12,13,14} Valvontaeläinlääkärille tyypillisiä esimerkkitalanteita on esitetty taulukossa 3 ja tapausesimerkissä 1.

Salassapitoperusteet ja salassapidosta poikkeaminen viranomaisten välisissä suhteissa

Salassapitoperusteista säädetään erityisesti Julkl 24.1 §:ssä. Lisäksi myös erityislajeista löytyy salassapitoperusteita.¹⁵ Yhtenä esimerkkinä tällaisesta erityislain salassapitoperusteesta mainittakoon eläinsuojeluilmoituksen tekijän henkilöllisyyden salassapitovelvollisuus, josta säädetään eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023, EHL) 117 §:ssä.

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

Perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan katsonut, että viranomaisen tietojen saannissa salassapitosäännösten estämättä on kysymys siitä, että tietoihin oikeutettu viranomainen omine tietotarpeineen syrjäyttää ne salassapitoperusteet ja intressit, joita salassapidon avulla suojataan.¹⁶

Salassapidosta poikkeamista säätelee yleisesti JulkL 26–32 §. Edellä mainituissa säännöksissä määritellään perusteita ja oikeuksia salassa pidettävän tiedon luovuttamiselle. Näistä perusteista keskeisiä viranomaisten väliselle tiedon vaihdolle ovat muun muassa:

- oikeudesta säädetään laintasoisella erityissäännöksellä¹⁷
- asianosaisen nimenomainen suostumus^{17,18}
- tiedonannon toteuttaminen¹⁷
- toimeksiannon, tehtävän tai virka-aputehtävän suorittaminen¹⁷
- toisen viranomaisen tiedonsaantioikeus, josta säädetään laintasoisella erityissäännöksellä¹⁹
- asiakirja on tarpeen asiakkaan oikeusturvamenettelyssä¹⁹
- asiakirja on tarpeen viranomaiseen kohdistuvan valvontatoimenpiteen suorittamisessa¹⁹

Lisäksi viranomaisella on oikeus antaa toiselle viranomaiselle asiakkaan turvakielon alaisia yhteystietoja, jos tiedot vastaanottavalla viranomaisella on oikeus käsitellä turvakielon alaisia tietoja (JulkL 29.2 §).

Henkilötietoja sisältävät asiakirjat

Usein luovutettava asiakirja sisältää myös henkilötietoja. Henkilötiedolla tarkoitetaan tietoja, joiden perusteella tai joita yhdistelemällä henkilö voidaan mahdollisesti tunnistaa (TsA 4 art.). Niin kuin muutkin tiedot, myös henkilötiedot voivat olla julkisia tai salaisia, ja niihin sovelletaan julkisuusperiaatetta (TietosuojaL 28 §).

Henkilön nimi, osoite, nimen paljastava sähköpostiosoite tai puhelinnumero ovat henkilötietoina lähtökohtaisesti julkisia tietoja, mutta esimerkiksi lääkärin tekemään potilasasiakirjaan sisältyvinä ne ovat salassa pidettäviä.²⁰ Muita salassa pidettäviä henkilötietoja ovat muun muassa terveyttä kuvaava henkilötieto, salainen puhelinnumero ja turvakielon alainen osoitetieto (JulkL 24 §). Myös arkaluonteisten henkilötietojen, kuten etnisen alkuperän ja uskonnollisen vakaumuksen, salassapitoa voidaan pitää välttämättömänä Suomen perustuslain (1999/731, PL) 10.1 §:ssä turvattun yksityiselämän suojan vuoksi.^{20,21}

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan yleistä tietosuoja-asetusta, tietosuoja lakia sekä muita henkilötietojen käsittelyä koskevia erityislakeja. Henkilötietojen käsit-

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

telyllä tarkoitetaan henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä, kuten henkilötietojen keräämistä, säilyttämistä, käyttöä ja jakamista (TSA art.4).

Henkilötietojen käsittelyssä tulee aina ottaa huomioon yleisen tietosuojasetuksen 5 artiklan henkilötietojen käsittelyä koskevat periaatteet. Kun henkilötietojen käsittelijänä toimii viranomaisena, lähtökohtaisesti henkilötietojen käsittely on lainmukaista, jos käsittely on tarpeen viranomaisen lakisääteisen tehtävän hoidossa (TSA 6 art.). Henkilötietoja sisältävän asiakirjan käsittelyn yhteydessä tulee huomioida erityisesti tietojen minimointivaatimus.²² Minimointivaatimuksella tarkoitetaan sitä, että henkilötietojen käsittely on rajattava siihen, mikä on ehdottoman tarpeellista suhteessa siihen tarkoitukseen, jota varten niitä ollaan käsittelemässä.^{8,22} Ylimääräisiä henkilötietoja ei tulisi näin ollen jakaa myöskään toisille viranomaisille ilman konkreettista tarvetta. Tiedon luovuttajan vastuulla on varmistua siitä, että henkilötiedon jakaminen on ehdottoman tarpeellista.^{8,22}

Seuraavissa kappaleissa ja taulukoissa tarkastellaan erityislaeissa määriteltyjä oikeuksia ja velvollisuuksia tiedon oma-aloitteiselle luovuttamiselle. Taulukkoon 2 on sisällytetty myös julkisuuslaeissa määriteltyjä perusteita tiedon oma-aloitteiselle luovuttamiselle. Lukijan on hyvä huomioida, että taulukoissa on esitelty yksittäisiä esimerkkitapauksia. Näin ollen taulukoiden esimerkit eivät kata kaikkia säädettyjä ilmoitusvelvollisuuksia ja -oikeuksia.

Valvontaviranomaisen oma-aloitteinen tietojen antaminen rikosten torjumiseksi ja turvallisuuden takaamiseksi

Eläinsuojeluviranomaisella on ehdoton ilmoitusvelvollisuus poliisille, jos on syytä epäillä, että eläinten hyvinvointisäädöksiä on rikottu. Valvontaviranomaisen on viipymättä tehtävä asiasta ilmoitus poliisille esitutkintaa varten (EHL 91 §). Lain esitöiden mukaan viranomaiselle ei säädetä harkintavaltaa ilmoituksen tekemisen suhteen, mikäli epäilykynnys ylittyy. Ilmoitusvelvollisuuden taustalla on tarve saattaa sääntelyn rikkomista koskeva epäily poliisiin tietoon.²³

Valvontaviranomaiselle on EHL 89 §:ssä säädetty oikeus tehdä ilmoitus tietyille viranomaisille eläinsuojelutarkastuksen yhteydessä havaitsemistaan seikoista. Näistä ilmoitusoikeuksista säädetään tarkemmin ruokahallinnon tietovarantolain (560/2021) 8 §:ssä. Sen mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontatehtäviä hoitava viranomaisena voi luovuttaa ruokahallinnon tietovarannon tietoja tietyille viranomaisille oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä tapauksissa, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) Esitutkintaviranomaisille (poliisi, rajavartiolaitos, tullit ja puolustusvoimat) rikosten estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten
- 2) Syyttäjälle
- 3) Rahanpesun selvittelykeskukselle

Julkaistavaksi hyväksyty käsikirjoitus.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksyty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

4) Verohallinnolle

5) Työsuojeluviranomaiselle työsuojelua koskevia lakisääteisiä valvontatehtäviä varten

Ruokahallinnon viranomaisten välinen julkisten tietojen ilmoitusvelvollisuus

Ruokahallinnon työtehtäviä hoitavien viranomaisten välisestä tietojen ilmoitusvelvollisuudesta säädetään ruokahallinnon tietovarantolain 7§:ssä. Säädöksen tarkoituksena on varmistaa tarpeellisten tietojen, esimerkiksi valvontakäynnillä tehtyjen havaintojen, tarkoituksenmukainen siirtyminen ruokahallinnon tehtäviä hoitavien viranomaisten välillä myös yli viranomaisten tehtävärajojen. Viranomaisella ei ole kuitenkaan velvollisuutta ryhtyä selvittämään, mitä tietoja kukin viranomaiselta mahdollisesti tarvitsee lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi.¹³

Valvontaeläinlääkärin työtehtävät, joita ovat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, kuuluvat tämän lain soveltamisalan piiriin. Muita lain soveltamisalan piiriin kuuluvia ruokahallinnon työtehtäviä ovat mm. elintarviketurvallisuuden valvonta, maatalouden tuotantopanosten turvallisuuden valvonta sekä maatalouden tukien hallinnointi ja valvonta.¹⁴ Edellä mainittuja ruokahallinnon työtehtäviä hoitavia tahoja ovat muun muassa Ruokavirasto, Elinvoimakeskus, kunta, Luonnonvarakeskus (LUKE), kunnaneläinlääkäri, poliisi ja tulli.¹³

Seuraavissa kappaleissa ja taulukoissa esitellään tilanteita, joissa valvontaeläinlääkäri antaa oma-aloitteisesti tietoja toisille viranomaisille.

Tapausesimerkki 1.

Uusintatarkastuksella valvontaeläinlääkäri havaitsee toistamiseen laajoja puutteita nautojen tunnistamisessa ja rekisteröinnissä. Nautoja ei ole tunnistettu ja rekisteröity asianmukaisesti kehotuksesta huolimatta. Valvontaeläinlääkäri tekee asiasta ilmoituksen Elinvoimakeskukselle, koska Elinvoimakeskus valvoo eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien säännösten noudattamista.²⁴ Jos ruokahallinnon viranomaisella valvontatehtäviä hoitaessaan saa tietoja, joiden se arvioi voivan johtaa toisen ruokahallinnon tehtäviä hoitavan viranomaisen toimenpiteisiin esimerkiksi eläinten terveyden, eläinten hyvinvoinnin tai tukien hallinnoinnin varmistamiseksi, sen tulee ilmoittaa tiedoista toimivaltaiselle viranomaiselle.¹⁴ On hyvä huomioida, että edellä mainittu ilmoitusvelvollisuus koskee ainoastaan julkisia tietoja.

Tapausesimerkki 2.

Eläinsuojelutarkastuksella valvontaeläinlääkäri (VEL) havaitsee kaksi papukaijaa pienessä ja pyöreässä lintuhäkissä, joka sijaitsee matalalla pöydällä. Linnut ovat apaattisia eivätkä juurikaan liiku itsenäisesti. Valvontaeläinlääkärin tulee asian ratkaisemiseksi selvittää, millainen merkitys pito-olosuhteilla on eläinten hyvinvoinnille, ja onko hallintopakkeinojen käyttämiselle olemassa riittävät

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

edellytykset, mikäli omistaja ei ole halukas hankkimaan linnuille suurempaa häkkiä.

VEL ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä toisen alueen valvontaeläinlääkäriin, jolla on kokemusta ja perehtyneisyyttä häkkilintujen pito-olosuhteiden arvioinnista. VEL kertoo tarvittavat tiedot ja pyytää asiantuntijalta lausuntoa pito-olosuhteisiin liittyvistä seikoista. VEL lähettää myös anonymisoidun tarkastuskertomuksen, jonka liitteenä on eläinsuojelutarkastuksen yhteydessä otettuja valokuvia. VEL tarkistaa ennen asiakirjojen lähettämistä, että liitteenä olevissa valokuvissa ei näy tunnistettavia henkilöitä tai tarpeettomia henkilökohtaisia olosuhteita.

Hallintolain (434/2003) 31.1§:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Tämän yleisen selvittämisvelvollisuutensa viranomainen toteuttaa hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.¹¹

Julkisuuslain 26.3 §:n mukaan viranomainen voi antaa asiantuntijalle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä hänelle annetun toimeksiannon suorittamista varten. Toimeksiantotehtävän suorittava taho voi olla yksityinen tai toinen viranomainen.^{18,25} Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lisäksi yleistä tietosuojasetusta ja muuta henkilötietojen käsittelyn lainsäädäntöä.²⁶ Pääsäännön mukaan henkilötietojen ja salassa pidettävien tietojen luovutus on sallittua, jos ne ovat välttämättömiä edellä mainitun toimeksiantotehtävän suorittamiseksi.^{17,22}

Asiakirjasta tulisi poistaa ne salassa pidettävät tiedot, jotka eivät ole välttämättömiä tehtävän suorittamiseksi, jos se on mahdollista, eikä vaikeuta asian ymmärtämistä.^{17,18,25} Jos salassa pidettävän tiedon poistaminen on kuitenkin erityisen hankalaa tai vaikeuttaa asian ymmärtämistä, tietojen poistamisesta voidaan tarvittaessa luopua.¹⁷ Viranomaisen on tietoja toimeksiantotehtävää varten luovuttaessaan ennakolta varmistuttava siitä, että salassa pidettävien tietojen saaja huolehtii asianmukaisesti tietojen salassapidosta ja suojaamisesta¹⁸

Tietojen antamisen yhteydessä ei tulisi jakaa henkilötietoja, ellei se ole välttämätöntä.²² Henkilötietoja ovat muun muassa asiakkaan nimi, tarkastuksella läsnä olevan naapurin nimi, nimen paljastava sähköpostiosoite ja puhelinnumero.^{8,26} Jos lausuntopyyntö ja lausunto voidaan toteuttaa ilman henkilötietojen ilmaisemista, tietosuojaan perustuvat rajoitukset eivät tule sovellettaviksi²² Anonymisointi voidaan toteuttaa esimerkiksi peittämällä tarkastuskertomukseen sisältyvät henkilötiedot tai korvaamalla ne symbolilla.²⁷

Lisäksi on hyvä tarkastaa, ettei mahdollisissa valokuvissa ole tunnistettavia henkilöitä tai henkilökohtaisia olosuhteita näkyvissä.²² Kotirauhan piirissä otetut valokuvat saattavat sisältää julkisuuslain 24.1 §:n 32 kohdan perusteella salassa pi-

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

dettäviä tietoja. Useimmiten nämä tiedot eivät ole välttämättömiä tehtävän suorittamiseksi, joten ylimääräiset henkilökohtaisia oloja kuvaavat osat kuvasta tulee rajata pois tai kuvaa ei tule luovuttaa PL 10.1 §:ssä turvatun yksityiselämän suojan vuoksi.

Kun luovutettava asiakirja sisältää henkilötietoja tai salassa pidettäviä tietoja, toimeksianto on suositeltavaa tehdä kirjallisesti.¹⁸

Tapausesimerkki 3.

Valvontaeläinlääkäri on suorittanut eläinsuojelutarkastuksen emolehmätilalla. Tilalla havaitaan useita laihoja emolehmiä, mutta nautoja ei päästä kattavasti kuntoluokittamaan. Seuraavalla viikolla valvontaeläinlääkäri saa tiedon siitä, että kolme laihaa lehmää on lopetettu tilalle, ja viisi nautaa on ilmoitettu teuraaksi.

Valvontaeläinlääkäri ottaa sähköpostitse yhteyttä teurastamon tarkastuseläinlääkäriin ja pyytää häneltä kirjallista lausuntoa koskien nautojen terveyttä ja kuntoa. Valvontaeläinlääkäri pyytää tarkastuseläinlääkäriltä lisäksi teurasraporttia sekä arviota mahdollisten löydösten vaikutuksista eläinten hyvinvointiin. Sähköpostissaan valvontaeläinlääkäri kertoo tarkastuseläinlääkärille välttämättömät omistajan henkilötiedot ja tapaukseen liittyvät julkiset tiedot, mutta ei anna tarkastuseläinlääkärille salassa pidettäviä tietoja, koska ne eivät ole välttämättömiä tehtävän suorittamiselle.

EHL 82§:ssä säädetään ulkopuolisen asiantuntija-avun käyttämisestä valvonnassa. Pykälän 2 momentissa säädetään asiantuntijan pätevydestä. Sen mukaan henkilöllä tulee olla tehtävän luonteeseen nähden riittävä pätevyys. Pätevyys koskee useimmiten eläinlajin erityistarpeita, hoitoa tai sen pitomuotoa.²³ Eläinsuojeluviranomainen voi käyttää ulkopuolisen asiantuntijan antamia lausuntoja apuna valvonnassa, mikäli valvontatehtävän tehokas suorittaminen sitä edellyttää.²³ Asiantuntijalle voidaan luovuttaa tehtävän suorittamista varten välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä.²³

Tapausesimerkissä omistajan henkilötietojen luovuttaminen oli välttämätöntä tehtävän suorittamiselle, jotta tarkastuseläinlääkäri pystyi tunnistamaan oikeat eläimet. Lisäksi henkilötietojen luovuttamiselle oli konkreettinen tarkoitus. Yleisen tietosuoja-asetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden mukaisesti henkilötietojen käsittely on rajattava siihen, mikä on välttämätöntä, ja tiedon käsittelylle on oltava tietty tarkoitus.²² Viranomaisen on ennen asiakirjan antamista varmistuttava siitä, että tiedon saaja huolehtii asianmukaisesta henkilötietojen säilyttämisestä. Koska kyseessä on viranomaisena työskentelevä tarkastuseläinlääkäri, valvontaeläinlääkäri voi perustellusti varmistua siitä, että tarkastuseläinlääkäri käsittelee ja säilyttää asianosaisen henkilötietoja yleisen tietosuoja-asetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden mukaisesti.²²

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

POHDINTA

Monilla hallinnon aloilla on havaittu tietojen luovuttamista koskevan sääntelyn olevan hajanaista sekä osin vaikeasti tulkittavaa. Sääntelyn hajanaisuus ja tulkinnanvaraisuus heijastuu viime kädessä lain soveltajan mahdollisuuksiin tulkita omia oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan ja siten turvata yksityisten oikeuksia. Epävarmuus tietojen antamisen lainmukaisuudesta saattaa vaikuttaa valvontaviranomaisen tietojen luovuttamista koskeviin päätöksiin, ja näin ollen tietoja saatetaan jättää varmuuden vuoksi antamatta. Viranomaisten välinen yhteistyö ja tietojen luovuttaminen toisille viranomaisille laintarjoamissa puitteissa palvelee kuitenkin yleensä kaikkien osapuolten etuja ja sujuvoittaa arjen työtä. On siis kaikkien edun mukaista, että valvontaviranomaisella on käytössään tarvittavat tiedot, jotta se voi suorittaa lakisääteiset tehtävänsä luotettavasti ja tehokkaasti.

LÄHDEKIRJALLISUUS

1. Kurvinen E, Ahokas K, Elmerot Å, Hassinen T, Havre M, Voutilainen T ym. Viranomaisten oma-aloitteinen tietojen antaminen. Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja. Policy brief; 2023:23. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165005>.
2. Varhila K. STM:n lausunto viranomaisten ja julkista tehtävää hoitavien kokeuksista julkisuuslain toimivuuteen ja julkisuusperiaatteen toteuttamiseen liittyen. Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto; 17.5.2021. <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/ParticipationNonJsShowReport?proposallid=65a44e10-11f9-4545-8324-ffb3c76288b6>.
3. Valtonen E, Koskela T, Valros A ja Hänninen L. Animal welfare control – inspection findings and the threshold for requesting a police investigation. Front Vet Sci. 2021;8: 736084.
4. Kurvinen E, Ahokas K, Elmerot Å, Hassinen T, Havre M, Voutilainen T ym. Oma-aloitteinen tietojen antaminen rikosten torjumiseksi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja; 2023:39. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-216-9>.
5. Aarnio A. Tulkintaperusteet. Kirjassa: Aarnia A, toim. Laintulkinnan teoria: yleisen oikeustieteen oppikirja. Juva: WSOY; 1989, 221.
6. Karhu J. Kohti 2000-luvun oikeuslähdeoppia. Lakimies. 2020; 7–8:1017–34.
7. Määttä K. ja Hirvonen M. Luovutus-oikeus voi olla aktiivista eli oma-aloitteista tai passiivista eli pyynnöstä tapahtuvaa. Viranomaisten tietojenvaihtosäännösten kehitys harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnassa. Edilex 2018/18, 243.
8. Mäenpää O. Tietosuoja ja julkisuusperiaate. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Hallinto-oikeus. Helsinki: Alma Talent; 2023, 851–3.
9. Laki eläinten hyvinvoinnista 2023/693, 91§.

Julkaistavaksi hyväksytty käsikirjoitus.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

10. Mäenpää O. Tiedon saaminen viranomaiselta. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Julkisuusperiaate. Helsinki: Alma Talent; 2020, 288–9.
11. Mäenpää O. Asian selvittäminen ja selvittämiskeinot. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Hallinto-oikeus. Helsinki: Alma Talent; 2023, 445–52.
12. Sosiaalihuoltolaki 2014/130, 35 §.
13. HE 262/2020 vp, s. 29–32, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi.
14. Laki ruokahallinnon tietovarannosta 2021/560, 1 ja 7 §.
15. Mäenpää O. Julkisuuden sääntely. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Julkisuusperiaate. Helsinki: Alma Talent; 2020, 49–60.
16. PeVL 42/2010 vp, s. 3, Perustuslakivaliokunnan lausunto hallituksen esityksestä 185/2010 vp eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.
17. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1999/621, 26 §.
18. HE 30/1998 vp, s. 102–3, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja siihen liittyviksi laeiksi.
19. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1999/621, 29 §.
20. Mäenpää O. Julkisuuslaissa säädetyt salassapitoperusteet. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Julkisuusperiaate. Helsinki: Alma Talent; 2020, 453–63.
21. Mäenpää O. Oikeus saada henkilötieto. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Julkisuusperiaate. Helsinki: Alma Talent; 2020, 218–9.
22. Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus 2016/679, 5 artikla.
23. HE 186/2022 vp, s. 172–80, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja siihen liittyviksi laeiksi.
24. Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021), 22 § (643/2025).
25. Mäenpää O. Tiedon saaminen salassa pidettävästä asiakirjasta. Kirjassa: Mäenpää O, toim. Julkisuusperiaate. Helsinki: Alma Talent; 2020, 2338.
26. Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus 2016/679, 4 artikla.
27. HE 30/1998 vp, s. 65, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

KIRJOITTAJIEN OSOITTEET

Meri Määttä, DVM, erikoistuva eläinlääkäri (yleiseläinlääketiede),
Helsingin Yliopisto, Kliinisen hevos- ja pieneläinlääketieteen osasto,
Eläinlääketieteellinen tiedekunta,
meri.maatta@helsinki.fi

Artikkeli on osa kirjoittajan yleiseläinlääketieteen erikoistumistutkintoa

Tarja Koskela, OTT, dosentti (rikosoikeus, kriminaalipolitiikka), rikosoikeuden yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto, Oikeustieteiden laitos, tarja.s.koskela@uef.fi

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytyt 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

TAULUKKO 1 TABLE

Valvontaviranomaiselle säädetyt ilmoitusvelvollisuuksia ja ilmoitusoikeuksia, joiden taustalla on rikostorjunta.

Statutory reporting obligations and rights of the supervisory authority based on crime prevention.

Tiedon vastaanottava viranomainen Recipient authority	Esimerkkutilanne Example situation	Ilmoitusvelvollisuus / Ilmoitusoikeus Duty to notify /Right to report	Oikeusperusta/ Säädös Legal basis / Statute
Poliisi Police	Eläinsuojelutarkastuksella valvontaeläinlääkäri (VEL) havaitsee, että eläinten hyvinvointisäädöksiä ei ole noudatettu. VEL toimittaa poliisille tarkastuskertomuksen, rikosilmoituksen tai tutkintapyynnön. During an animal welfare inspection, an official veterinarian (OV) detects non-compliances with the animal welfare legislation. OV provides the inspection report, files the police report, or submits the investigation request to the police.	Ilmoitusvelvollisuus Duty to notify	Eläinten hyvinvointilain 91§:n mukaan; Jos on syytä epäillä, että eläinten hyvinvointisäädöksiä on rikottu, valvontaviranomaisen on viipymättä tehtävä asiasta ilmoitus poliisille. According to Section 91 of The Animal Welfare Act ^a 91 §; If there is a reason to suspect that animal welfare legislation has been violated, the supervisory authority has a duty to notify the police without delay.
Esitutkintaviranomainen-Tulli	Eläinsuojelutarkastuksella valvontaeläinlääkärillä herää epäily papukaijan laittomasta maahantuonnista, koska kyseinen papukaijalaji on uhanalainen ja sisältyy CITES-asetuksen ^b A-liitteeseen. Kyseessä on salakuljetusepäily. VEL tekee havainnoistaan ilmoituksen tullille.	Ilmoitusoikeus	Luonnonsuojelulain (9/2023) 9§:n mukaan tulli valvoo CITES-asetuksen ^b noudattamista eläinten maahantuonnissa. Ruokahallinnon tietovarantolain 8.2 §:n mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontatehtäviä hoitava viranomainen voi luovuttaa ruokahallinnon tietovaranton tietoja toiselle virano-

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytyt 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

Pretrial investigation authority – Customs	During an animal welfare inspection, the OV suspects that the parrot was imported illegally, because the species is endangered and listed in Annex A of the CITES Regulation. ^c The case concerns a suspected offence of smuggling. OV notifies customs of the inspection findings.	Right to report	maiselle oma-aloitteisesti salassapitosäännösten estämättä tapauksissa, jotka ovat välttämättömiä esitutkintaviranomaisille rikosten ennalta estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten. According to Section 9 of the Nature Conservation Act ^a (9/2023), customs supervises compliance with the <i>CITES Regulation</i> ^c in the importation of animals According to Section 8(2) of the Food Administration Data Repository Act, an authority responsible for animal health and welfare control duties may proactively and notwithstanding confidentiality provisions disclose information from the food administration's information system to another authority in cases where this is necessary for pretrial investigation authorities for the prevention, detection, and investigation of crimes.
--	--	-----------------	--

a = Unofficial translations of statutes into foreign languages. Ministry of Justice, Finland. <https://www.finlex.fi/en/legislation/translations>. Other words in the table were translated by the authors.

b = Neuvoston asetus N:o 338/97, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä

c = Council Regulation No 338/97 of 9 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein

Julkaistavaksi hyväksytty käsikirjoitus.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

TAULUKKO 2 TABLE

Valvontaviranomaisen tiedonanto-oikeuksia, jotka liittyvät hallintomenettelyn toteuttamiseen.

The supervisory authority's rights to disclose information related to the implementation of administrative procedures.

Tiedon vastaanottaja	Esimerkkutilanne	Tiedon luovutusoikeus/ Ilmoitusvelvollisuus	Oikeusperusta/ Säädös
Recipient party	Example situation	Right to disclose information/ Duty to notify	Legal basis / Statute
Haastemies	Haastemies toteuttaa tiedoksiantoa valvontaeläinlääkärin toimeksiantosta. VEL antaa pyynnön yhteydessä tietoja asiakkaan erityispiirteistä, koska tiedot ovat tarpeellisia tehtävän suorittamiseksi.	Luovutusoikeus	Julkisuuslain 26.2 §:n mukaan viranomainen voi luovuttaa julkisuuslain 26.2 §:ssä mainittuja salassa pidettäviä tietoja toiselle viranomaiselle
A bailiff	A bailiff carries out the service of documents on behalf of the official veterinarian responsible for supervision. When submitting the request, the supervisory veterinarian provides information on the client's specific characteristics, as the information is necessary for performing the task.	Right to disclose information	(2018/604), jos tieto on tarpeen toisen viranomaisen laissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden toteuttamiseksi. According to Section 26(2) of the Act on the Openness of Government Activities ^a , an authority may disclose confidential information referred to in section 26(2) of the Act to another authority, if access is neces-

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

			sary for the realisation of another authority's statutory duty of information. ^b
Poliisi ja pelastusviranomainen Police and rescue authority	VEL pyytää poliisilta ja pelastusviranomaiselta virka-apua eläinsuojelutarkastuksen suorittamiseen. VEL kuvailee virka-apupyynnössä asiakkaan erityispiirteitä, koska tiedot ovat välttämättömiä tehtävän suorittamiseksi. The OV requests official assistance from the police and the rescue authority to perform an animal welfare inspection. In the request for executive assistance, the official veterinarian describes the client's special characteristics, as the information is indispensable for carrying out the task.	Luovutusoikeus Right to disclose information	Julkisuuslain 26.3 §:n mukaan viranomainen voi antaa salassa pidettävästä asiakirjasta tietoja antamansa virkaaputehtävän suorittamiseksi, jos se on välttämätöntä tehtävän hoitamiseksi. According to Section 6(3) of the Act on the Openness of Government Activities, an authority may grant access to a secret document to carry out executive assistance if such access is indispensable for the assistance or the performance of the task. ^b
Toimeksiantotehtävää suorittava taho Entity performing an assigned task	Eläinsuojelutarkastuksella yksityisasunnossa VEL epäilee puutteita papukaijojen pito-olosuhteissa. VEL pyytää asiantuntijalausuntoa asian ratkaisemista varten. VEL antaa asiantuntijalle välttämättömät tiedot tehtävän suorittamista varten. During an animal welfare inspection in a private residence, the OV suspects non-compliance in the keeping conditions of the parrots. The OV requests an expert opinion to resolve the case and discloses the information indispensable for performing the task.	Luovutusoikeus Right to disclose information	Julkisuuslain 26.3 §:n mukaan viranomainen voi antaa salassa pidettävästä asiakirjasta tietoja toimeksianton suorittamista varten, jos se on välttämätöntä tehtävän hoitamiseksi.

Julkaistavaksi hyväksytty käsikirjoitus.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

			According to Section 6(3) of the Act on the Openness of Government Activities, an authority may grant access to a secret document for the performance of a task commissioned by it, if such access is indispensable for the performance of that task. ^b
Toisen toiminta-alueen valvontaeläinlääkäri Official veterinarian of another supervisory region	VEL on antanut koiran omistajalle hallintomääräyksen. Määräyksen mukaan koira tulee toimittaa eläinlääkäriin hoidettavaksi. Koiran omistaja muuttaa toiselle valvonta-alueelle ennen uusintatarkastusta. VEL toimittaa hallintopäätöksen viipymättä uuden toimialueen valvontaviranomaiselle. The OV has issued an administrative order to the dog's owner. According to the order, the dog must be taken to a veterinarian for treatment. Before the follow-up inspection, the dog's owner moves to another supervision area. The OV promptly forwards the administrative decision to the supervisory authority of the new region.	Ilmoitusvelvollisuus Duty to notify	Eläinten hyvinvointilain 87 §:n mukaan valvontaviranomaisen on salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoitettava tapauksesta uuden toimialueen valvontaviranomaiselle. According to Section 7 of the Animal Welfare Act ^a , the supervisory authority must notify the supervisory authority of the new region about the case, without delay and notwithstanding confidentiality provisions.
Ulkopuolinen asiantuntija External expert	VEL pyytää teurastamon tarkastuseläinlääkäriltä asiantuntijalausuntoa ja antaa asiantuntijalle välttämättömät tiedot tehtävän suorittamista varten. (Tapausesimerkki 3) The OV requests an expert opinion from the inspection veterinarian and provides the information indispensable for carrying out the task. (Case example 3)	Luovutusosoikeus Right to disclose information	Eläinten hyvinvointilain 82.3 §:n mukaan; Asiantuntijalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävänsä suorittamista varten välttämättömät tiedot käyttöönsä valvontaviranomaiselta.

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

			According to Section 82(3) of the Animal Welfare Act ^a , the expert has the right, notwithstanding any confidentiality provisions, to obtain from the supervisory authority the information indispensable for carrying out the task.
--	--	--	---

a= Unofficial translations of statutes into foreign languages.
<https://www.finlex.fi/en/legislation/translations>. Other sentences in the table were translated by the authors.

b=Unofficial translation of the Act on the Openness of Government Activities.
Ministry of Justice, Finland. Act on the Openness of Government Activities | 621/1999 | Translations of statutes | Finlex. Other sentences in the table were translated by the authors.

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytyt 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

TAULUKKO 3 TABLE

Esimerkkitalanteita, joissa valvontaviranomainen tekee eläinsuojelutarkastuksen aikana toisen viranomaisen tehtäviin liittyviä havaintoja.

Examples of situations during an animal welfare inspection in which the supervisory authority makes observations related to the duties of another authority.

Tiedon vastaanottava viranomainen	Esimerkkitalanne	Ilmoitusvelvollisuus / Ilmoitusoikeus	Lakiperusta / Säännös
Recipient authority	Example situation	Duty to notify / Right to report	Legal basis / Statute
Sosiaalihuollon viranomainen	VEL havaitsee, että ikääntyneellä eläimenpitäjällä on alentunut toimintakyky, ja henkilö näyttää selvästi olevan kykenemätön huolehtimaan itsestään. VEL tekee huoli-ilmoituksen sosiaalihuollon viranomaiselle.	Ilmoitusoikeus	Sosiaalihoitolain (2014/130) 35.3 §:n mukaan; Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä ilmoituksen häntä koskevien salassapitosäännösten estämättä.
Social welfare authority	The OV observes that an elderly animal keeper has reduced functional capacity and clearly appears unable to care for them-self. The OV submits a notification of concern to the social welfare authority.	Right to report	According to Section 35(3) of the Social Welfare Act (2014/130), a person other than those referred to in subsection 1 may also make a report, notwithstanding any confidentiality provisions applicable to them.
Lastensuojeluviranomainen	VEL tekee huolestuttavia havaintoja koskien lasten kotiolosuhteita ja tekee lastensuojeluilmoituksen sosiaalihuollon viranomaisille.	Ilmoitusoikeus	Lastensuojelulain (417/2007) 25.2§:n mukaan; Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä ilmoituksen häntä mahdollisesti koskevien salassapitosäännösten estämättä.
Child welfare authority	The OV makes concerning observations regarding the children's home condi-	Right to report	According to Section 25(2) of the Child Welfare Act; Persons other than those referred to in

Julkaistavaksi hyväksytyt käsikirjoitukset.

Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

	tions. The OV submits a child welfare notification to the child welfare authorities.		subsection 1 may also submit a notification, notwithstanding any confidentiality regulations that may apply ^b
Pelastusviranomainen	VEL havaitsee asunnossa paljon tavaraa, joka saattaa aiheuttaa paloturvallisuusrisin. VEL tekee ilmoituksen pelastusviranomaisille.	Ilmoitusvelvollisuus	Pelastuslain (379/2011) 42.2 §:ssä säädetään viranomaisyhteistyöstä onnettomuuksien ehkäisemiseksi; Jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat asunnossa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusrisin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta hyvinvointialueen pelastusviranomaiselle.
Rescue authority	The OV observes a large amount of belongings in the apartment, which may pose a fire safety risk. The OV reports the matter to the rescue authorities	Duty to notify	Section 42(2) of the Rescue Act ^c provides for cooperation between authorities in the prevention of accidents; If the authorities, as part of their official duties, notice a manifest risk of a fire or other accident in a flat, they shall, notwithstanding any secrecy provisions, notify regional rescue authorities of the matter. ^c

a= Unofficial translations of statutes into foreign languages.

<https://www.finlex.fi/en/legislation/translations>. Other sentences in the table were translated by the authors.

b=Unofficial translation of the Child Welfare Act. Ministry of Social Affairs and Health, Finland. <https://www.finlex.fi/en/legislation/translations/2007/eng/417>. Other sentences in the table were translated by the authors.

c=Unofficial translation of the Rescue Act. Ministry of the Interior, Finland.

<https://www.finlex.fi/en/legislation/translations/2011/eng/379>. Other sentences in the table were translated by the authors.

Julkaistavaksi hyväksyty käsikirjoitus.
Käsikirjoitusta ei ole oikoluettu eikä se ole käynyt tarkastettavana kirjoittajalla/kirjoittajilla. Lopullisessa muodossaan artikkeli julkaistaan painetussa Eläinlääkärilehdessä.

Vertaisarvioinnissa hyväksytty 18.4.2026
Saapunut Eläinlääkärilehden toimitukseen 24.4.2025

Kuva 1. Luovutettavassa valokuvassa ei saa olla näkyvissä tarpeettomia henkilökohtaisia olosuhteita.

Figure 1. The photograph to be disclosed must not show unnecessary personal circumstances.
(Microsoft Bing Image Creator)